शब्दकोश

दायाँपट्टि उल्लिखित अङ्कले यो शब्द पाठ्यपुस्तकको कुन पाठमा सबैभन्दा पहिले प्रयोग भएको छ भनी बताउँछ।

		पाठ
अगमवाणी	– परमेश्वरबाट मानिसलाई दिइएको सन्देश	१
अतिक्रमणकारी	– कब्जा वा लुटको निम्ति प्रवेश गर्नेहरू	५
अनुप्रस्थ परिच्छेद	– आधा काटिएझैं केही थोकको प्रतिनिधित्व	५
अनुप्रास	– उस्तै सुनिनु, एउटा कविता जसमा उस्तै आवाजका शब्दहरू हुनु	७
अनुवाद	– अर्कै भाषामा राखिएको केही कुरा	१
अनुवादित	– भिन्नै भाषामा रूपान्तर गरिएको	७
अन्तरिम	– एउटा अवस्थाबाट अर्को अवस्थाको बीच	६
अन्तिम	– आधारभूत, मुख्य	१
अभिषिक्त	– कुनै विधिद्वारा छुट्याइएको जहाँ तेल-लाई टाउकोमा खन्याइन्छ	६
अर्थ खोलाइ	– केही थोकको व्याख्या वा अर्थ	७
अर्पण	– परमेश्वरलाई केही थोक चढ़ाउने कार्य वा विधि	४
अश्शूर देश	– प्यालेस्टाइनको पूर्व र बेबिलोनको उत्तर-पट्टि रहेको एक शक्तिशाली राज्य	६
आदेश	– प्रायःजसो व्यवस्थाको दबाब भएको आज्ञा	१०
आरमेइक	– करीब ई.पू. ५०० पछि प्यालेस्टाइन-मा सामान्य प्रयोगमा रहेको भाषा	१
इतिहास	– महत्त्वपूर्ण घटनाहरूको कालक्रमिक विवरण	१
ई.पू.	– "इसा पूर्व" (ख्रीष्ट पहिले); ख्रीष्ट	८

	पृथ्वीमा जन्मनुभन्दा पहिलेको समय	
ई.सं.	– "हाम्रा प्रभुको वर्षमा"; ख्रीष्टको जन्मपछि शुरू भएको	१
ईश्वरशासन	– तत्कालिक ईश्वरीय अगुवाइद्वारा शासन	६
उत्तराधिकार	– परिवारभित्र प्राप्त हुने सम्पत्ति वा रुपियाँपैसा	५
उत्तराधिकारी	– अर्को पछि आउने, प्रायःजसो सिंहासन वा कार्य-ओहोदाको सम्बन्धमा	५
उद्धार	– फेरि किन्ने प्रक्रियाको कार्य	२
करार	– औपचारिक, पवित्र र बाँधिने मञ्जूरी	२
कर्तव्य	– केही थोक वा कोहीप्रतिको कर्तव्य वा जिम्मेवारी	६
कविता	– पद्यमा लेखिएको	१
कानूनवाद	– व्यवस्थाप्रति चर्को मान्यता, मुक्तिको निम्ति व्यवस्थामा भर पर्नु	४
कालक्रमिक	– समयानुसार क्रममा मिलाइएको	१
कुलपति	– हिब्रू मानिसहरूका एक पिता	३
कैदीहरू	– अर्को व्यक्तिको सुरक्षामा रहेको एक व्यक्ति, अधीनतामा रहेको व्यक्ति	९
खतना	– पुरुष गुप्ताङ्गमा बनाइएको करारको शारीरिक चिन्ह	३
खस्कनु	– हराउनु, विस्तारै गुम्नु	१०
ग्रीक	– नयाँ करार लेखिएको भाषा	१
घटनाक्रम	– खास घटनाहरू दोहोरिने काम	५
घनिष्ठ	– लामो सम्बन्धद्वारा विकास भएको न्यानो मित्रताद्वारा चित्रण	७
घुम्टो	– अनुहारमाथि ढाकिने कपडा, छोप्ने कपडा वा पर्दा	४
घेरा हाल्नु	– शहरको वरिपरि घेर्नु र समर्पण गर्नका लागि यसलाई करकाप गर्नु	९

चर्मपत्र	– लेख्ने सामग्रीका रूपमा तयार गरिएको पशुको छाला	१
चाड़	– कुनै घटनाको सम्झनाको लागि गरिने विशेष विधि	४
जुटावट	– ईश्वरीय अगुवाइ वा वास्ता	३
दर्शनशास्त्र	– विश्वासहरू र प्रवृत्तिहरूको प्रणाली	७
दशाज्ञा	– इस्राएललाई दिइएका दश आज्ञाहरू	४
दुराचार	– अभिलाषा र अश्लिलतामा डुब्ने	५
दुरुपयोग	– अनुचित प्रयोग वा व्यवहार	१०
नागरिक व्यवस्था	– सम्पत्ति, विवाह र जीवनका अन्य समान पक्षहरूसँग सम्बन्धित व्यवस्थाहरू	४
निर्णायक	– निर्णय बनाउनुपर्ने, संकट समाधानका लागि महत्त्वपूर्ण वा आवश्यक	२
निश्चयता	– बलियो विश्वास; भूलको स्वीकार	६
निष्ठा	– कोही व्यक्ति वा केही थोकप्रति भक्ति; शासकप्रतिको जिम्मेवार	८
नैतिक व्यवस्था	– ठीक र बेठीकमा आधारभूत सिद्धान्त-हरूसँग सम्बन्धित नियमहरू	४
प्रकाश	– परमेश्वरद्वारा मानिसलाई केही थोक जान्न दिइएको	१
प्रचलित मामला	– वर्तमान समयमा भइरहेका घटनाहरू	८
प्रवास	– एक व्यक्तिको आफ्नो देशबाट उसलाई जबरजस्ती हटाउनु	६
प्राथमिक	– परिचयात्मक वा तयारीपनको कुरा	१०
प्रायःद्वीप	– पानीद्वारा तीन भाग घेरिएको भूमिको भाग	४
पाण्डुलिपि	– हातले लेखेका दस्तावेज	१
पुनर्स्थापना	– पहिलेको स्थान वा अवस्थामा फर्काएर ल्याउने	१०
पूजाहारी	– धार्मिक विधिहरू सञ्चालन गर्न दिइएको अधिकार प्राप्त व्यक्ति	४
प्रेरणा	– परमेश्वरद्वारा चलाइएको वा अगुवाइ	१

	गरिएको गुण वा अवस्था	
फलिफाप	– फल भएको अवस्था; आर्थिक सम्पन्नता	६
बसाइँ सर्नु	– एउटा देश वा ठाउँबाट अर्कोमा सर्नु	३
बाँकी	– एक सानो बचेको समूह	८
बाँच्नु	– जीवित वा अस्तित्वमा रहनु	१०
बासिन्दा	– कुनै खास ठाउँमा बस्ने व्यक्ति	५
बुद्धि	– गहिरो बुझाइ, तीखो अन्तरज्ञान	७
बेबिलोनिया	– प्यालेस्टाइनको पूर्व र बेबिलोनको दक्षिणपट्टि रहेको एक शक्तिशाली राज्य	६
भविष्यवाणी	– केही कुरा हुनुभन्दा पहिले यसका बारेमा गरिने घोषणा	८
भौगोलिक	– भौतिक जमीनसँग सम्बन्धित	२
भेटी	– आराधनाको भागको रूपमा दिइएको एक बलिदान	४
मन्न	– इस्राएलीहरूको उजाड़-स्थानको यात्रामा आश्चर्यरूपमा उपलब्ध गराइएको खानेकुरा	४
मलिलो चन्द्राकार	– टाइग्रिस र यूफ्रेटिस नदीहरूका बीचको मलिलो क्षेत्र	२
मसीह	– विशेष काम गर्नका लागि परमेश्वर-द्वारा चुनिएका व्यक्तिका रूपमा येशूलाई दिइएको नाम	४
मौखिक	– शब्दहरूसँग सम्बन्धित	१
मासोरितहरू	– पुरानो करारको सुरक्षा गर्नमा जिम्मेवार यहूदी विद्वानहरूको समूह	१
मित्रता	– राज्यहरू, परिवारहरू वा व्यक्तिहरूका बीचमा एक बन्धन वा सम्बन्ध	६
मुख्य विषयवस्तु	– प्रवचन वा लेखको विषय वा शीर्षक	१
मूर्तिहरू	– झूटो देवताहरूको प्रतिनिधित्व गर्न प्रयोग भएका वस्तुहरू	१
यात्रा	– विशेष उद्देश्यको निम्ति जाने	१०

युग	– केही महत्त्वपूर्ण घटनाहरूबाट चित्रण गरिएको समयावधि	८
राजकर	– अधीनतामा रहेको देखाउनका लागि एउटा शासकले अर्कोलाई तिर्ने कर	८
राजकुल	– उही परिवार वा वंशबाट शासकहरू-को उत्तराधिकार	८
राजनीतिक	– सरकारको वा सरकारसँग सम्बन्धित	८
राज्य	– राजाद्वारा नेतृत्व गरिएको राजनीतिक रूपमा संगठित समुदाय	६
लेखनदास	– एक व्यक्ति जसले पवित्र धर्मशास्त्र-लाई अध्ययन गर्थ्यो र जसले आज्ञाकारी र शिक्षकका रूपमा काम गर्दथ्यो	१०
लेख्ने अगमवक्ता	– पुरानो करारको पुस्तकको नाम भएका अगमवक्ता (जस्तै यशैया)	८
वंशावली	– कुनै व्यक्ति, परिवार वा समूहका पुर्खा-हरूको विवरण	८
विधिवत व्यवस्था	– पूजाहारी, पवित्र वासस्थान, चाड़हरू, र भेटीहरूसम्बन्धी व्यवस्थाहरू	४
विपत्ति	– घातक दुष्टता वा पीडा	३
विपरीतार्थ	– विरोधमा; उल्टा	७
वेदी	– ढुङ्गा वा बनावटको ढिका जहाँ भेटीहरू-लाई राखिन्छ	२
शासन	– राजा वा शासकका रूपमा शक्ति प्राप्त वा अभ्यास	६
शुरू	– केही कुराको थालनी हुने ठाउँ	२
श्रेष्ठता	– ओहोदा, शक्ति वा अधिकारमा सर्वोच्च हुने अवस्था वा गुण	९
संगठन	– सामान्य उद्देश्यको निम्ति राज्यहरूको संघ	५
संश्लेषण	– भागहरूको मिलनको नतीजासँग सम्बन्धित केही थोकहरू	७

संस्कृति	– कुनै सभ्यताका चालचलन, कला	३
सत्ताच्युत	– राजा वा शासक हुनबाट हटाउनु	६
सभाघर	– आराधनाको निम्ति भेला हुने एक यहूदी मण्डली वा समूह	९
सभ्यता	– खास समय वा ठाउँमा मानिसहरूको खास समूहको संस्कृति	२
समस्थल	– चाक्लो परेको समथल भूमि तर वरि-परिको भूमिभन्दा अग्लो ठाउँमा रहेको	५
समानान्तर	– उही दिशामा विस्तारित भएको उही दूरीलाई कायम राख्ने	५
समानान्तरण	– उही स्थानमा उही तत्वहरू हुने गुण वा अवस्था	७
समानार्थ	– अर्थ वा महत्त्वमा उस्तै	७
साहित्य	– रूप र अभिव्यक्तिमा श्रेष्ठता भएका लेखाइहरू	१
सुरक्षा	– चोटपटक, विनाश, वा नोक्सानीबाट बचाउने गुण	१०
सेप्टुअजिन्ट	– करीब २००-३०० ई.पू. मा बनाइएको पुरानो करारको ग्रीक अनुवाद	१
हत्याकाण्ड	– शासक वा अन्य व्यक्तिको दुःखदायी हत्या	८
हस्तक्षेप	– कुनै किसिमले बदल्न वा परिवर्तन गर्न बीचमा आउने कार्य	९
हिब्रू	– प्रायःजसो पुरानो करार लेखिएको भाषा	१